

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de voorzitter

Onderwerp
IPO Governance

Zaaknummer
134477

Middelburg, 18 mei 2022

Geachte voorzitter,

In de vergadering van de Commissie Bestuur van 21 januari jl. hebben wij toegezegd u nader te informeren over de wijze van formele vertegenwoordiging van de provincies in het Interprovinciaal Overleg (IPO). Het IPO is een vereniging van, voor en door de provincies met als doel om de belangen van het midden bestuur te behartigen. De belangrijkste taken van het IPO zijn:

- Belangenbehartiging
- Innovatie en Kennisuitwisseling
- Gezamenlijke uitvoering (BIJ12)

De provincies zijn de leden van de vereniging en vertegenwoordigd in het IPO -bestuur en de Algemene Vergadering (AV). Het IPO is gevestigd in Den Haag en beschikt daarnaast over een vertegenwoordiging in Brussel.

Het IPO behartigt de provinciale belangen enerzijds door een informerende en richtinggevende rol te spelen bij de (formele) voorbereiding van beleid. Anderzijds door kennisdeling en informatievoorziening aan de provinciale partners en 'stakeholders'. Daarnaast biedt het een platform aan de provincies innovatie en de uitwisseling van kennis te stimuleren. Hierna volgt een overzicht van de verschillende gremia die de vereniging kent. Tevens wordt nader ingegaan op rolverdeling tussen IPO-Bestuur en de AV.

IPO -Bestuur

Het IPO- bestuur is belast met het besturen van de vereniging en daarmee verantwoordelijk voor de politiek bestuurlijke inzet en profilering op inhoudelijke thema's ook in relatie tot de belangenbehartiging richting kabinet, mede overheden en maatschappelijke stakeholders. Het bestuur bestaat uit twaalf leden, één gedeputeerde per provincie en een onafhankelijke voorzitter. Ieder bestuurslid heeft een eigen inhoudelijke portefeuille, zoals b.v. financiën of ruimtelijke ontwikkeling. Namens het College van GS Zeeland heeft gedeputeerde Van der Maas zitting in het bestuur. De termijn van het bestuur is vier jaar gelijk aan die van Provinciale Staten. Na elke Provinciale Statenverkiezingen en volgend op de installatie van de nieuwe colleges wordt een nieuw IPO-bestuur samengesteld. Het bestuur wordt door de Algemene Vergadering (AV) benoemd. Dit geschiedt op een bindende voordracht. Iedere provincie heeft het recht om voor één zetel in het bestuur deze voordracht te doen. Elk bestuurslid heeft een mandaat van de eigen Gedeputeerde Staten (GS). GS leggen waar nodig en gewenst verantwoording af aan Provinciale Staten.

Het bestuur kent vier adviseurs: drie Commissarissen van de Koning en een Provinciesecretaris. De Commissaris van de Koning in Zeeland adviseur van het IPO- Bestuur . Namens de kring van provinciesecretarissen is de provinciesecretaris van de provincie Zeeland als adviseur in het bestuur afgevaardigd.

Bestuurlijke Advies Commissies (BAC`s)

Het IPO-bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies die door het IPO-bestuur zijn ingesteld. Deze zgn. bestuurlijke adviescommissies zijnsamengesteld uit vak gedeputeerden onder voorzitterschap van een lid van het IPO-bestuur. De volgende bestuurlijke adviescommissies zijn actief:

- Ruimtelijke Ontwikkeling, Water en Wonen
- Mobiliteit
- Regionale Economie
- Vitaal Platteland
- Klimaat en Energie
- Milieu, Toezicht en Handhaving
- Financiën
- Stikstof
- Cultuur
- Interprovinciale Digitale Agenda
- Kwaliteit Openbaar Bestuur

Kring Provincie Secretarissen (KPS)

De Kring van Provinciesecretarissen is het overlegorgaan van de provinciesecretarissen en de algemeen directeur van het IPO. De Kring fungeert als forum waar ervaringen en 'best practices' op het vlak van het provinciale bestuur en organisatie uitgewisseld worden. De Kring heeft ook een belangrijke rol binnen het IPO. De leden van de Kring zijn voorzitter van de ambtelijke adviescommissies en secretaris van de bestuurlijke adviescommissies. De Kring is tevens het integrerend ambtelijk voorportaal van de bestuurlijke besluitvorming van het IPO.

Ambtelijke adviescommissies

Ondersteuning van de BAC`s vindt plaats door de (gelijknamige) ambtelijke adviescommissies (AAC`s) die bestaan uit provinciale medewerkers en medewerkers van het IPO-bureau.

Algemene Vergadering (AV)

De AV is met name van belang voor de interne governance. De AV bestaat uit 24 leden die zijn voorgedragen door Provinciale Staten: twee Statenleden per provincie. Vanuit PS Zeeland zijn dit de Statenleden Van de Velde en Van 't Westeinde. De AV voert de 'governance'-rol binnen de vereniging uit. De AV benoemt het bestuur en verleent goedkeuring aan de begroting en de meerjarenbegroting, het jaarplan, het jaarverslag en de jaarrekening van het IPO. De leden van de AV dienen in de provincies zelf hun mandaat te verwerven en de speelruimte te bepalen. De PS-leden in de AV hebben daarmee een interne bestuursrol.

Verhouding AV en IPO Bestuur

Voor een goed begrip is het belangrijk om een onderscheid te maken tussen de interne governance en de politiek bestuurlijke inzet en profilering op inhoudelijke thema's ook in relatie tot de belangenbehartiging richting kabinet, mede overheden en maatschappelijke stakeholders. De gezamenlijke standpunt bepaling en de dossiers waar de provincies samen optreden zijn het primaat van het IPO-bestuur en geen onderwerp van gesprek tussen AV en IPO-bestuur. De democratische legitimatie is geborgd in de relatie GS en PS van de afzonderlijke provincies. Er is vanuit dit perspectief dan ook geen directe lijn vanuit de verschillende Staten naar het IPO-bestuur omdat de eigen colleges van GS de provincies hierin vertegenwoordigen. GS leggen hiervoor verantwoording af in de Staten. De AV heeft een belangrijke rol binnen de governance van de vereniging zoals b.v. het goedkeuren van de begroting. In de afgelopen periode zijn er belangrijke stappen genomen om de verhouding AV en IPO-Bestuur te versterken. Concrete voorbeelden zijn de verbetering van de P&C cyclus, de openbaarheid van stukken en het delen van best practices.

Deze rol- en verantwoordelijkheidsverdeling is mooi te illustreren met het voorbeeld van de P&C cyclus, m.n. de kaderbrief. De kaderbrief vormt de eerste aanzet voor de nadere uitwerking van de nieuw op te stellen begroting van de samenwerkende provincies en is statutair gezien geen officieel P&C product. De Colleges van GS bespreken via eigen lijnen en werkwijze de kaderbrief met Provinciale Staten omdat de inhoudelijke wegging van de kaderbrief/begroting niet aan de AV is maar

onderwerp van gesprek is tussen GS en PS. De uitkomst van dit gesprek wordt door het college van GS teruggekoppeld via de IPO-bestuurder aan het IPO-bestuur waarna de wegging van de reacties uit de Staten in het IPO-bestuur wordt meegenomen bij het opstellen van de begroting door het IPO-bestuur. De begroting wordt vervolgens aan de AV voorgelegd ter goedkeuring conform de governance systematiek.

IPO Bureau

Het IPO-bureau ondersteunt de bestuurlijke en ambtelijke adviesstructuur van het IPO waaronder het bestuur, de Algemene Vergadering en de bestuurlijke en ambtelijke adviescommissies.

BIJ12

Voor ondersteuning onder meer op het gebied van vitaal platteland en de fysieke leefomgeving is door het IPO in 2014 BIJ12 opgericht. BIJ12 bestaat nu ruim zes jaar en doet het werk voor de provincies vanuit de volgende units die ondersteund worden door een afdeling bedrijfsvoering:

- Natuurinformatie en Natuurbeheer
- Faunazaken
- Adviescommissie Schade Grondwater
- Subsidieregeling opruiming drugsafval
- Gemeenschappelijke Beheerorganisatie Provincies
- Stikstof en Natura 2000

Huis Nederlandse provincies in Brussel (HNP)

De twaalf Nederlandse provincies en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben in 2000 het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) in Brussel opgericht. Voor een stevige en effectieve positionering en vertegenwoordiging in Brussel is het van cruciaal belang om samen te werken en om zo proactief mogelijk te handelen. Het HNP vervult als vooruitgeschoven post een signalerende functie en is een platform voor de gezamenlijke belangenbehartiging van de provincies en het IPO in Brussel. Gedeputeerde Pijpelink maakt deel uit van het HNP bestuur.

Tenslotte, provincies werken in IPO verband samen om meer invloed en impact bij belangenbehartiging richting het rijk, mede overheden en maatschappelijke stakeholders. Maar ook om kennis en kunde te kunnen bundelen en daar waar dit geïndiceerd is uitvoering van taken samen te organiseren. Deze samenwerking is ook voor de komende jaren van groot belang omdat het regeerakkoord van het kabinet Rutte IV zwaar inzet op opgaven op het gebied van energie en klimaat, stikstof, natuur en wonen. Deze opgaven en ambities raken de kerntaken van de provincies in het fysieke domein. Gezamenlijke positionering en uitvoering hepen om deze opgaven succesvol te realiseren.

De brief kan desgewenst als achtergrondinformatie worden gebruikt voor de bijeenkomst "Zicht op beleid" die in het najaar staat gepland.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.